



خلاصه مقالات اولین همایش ملی علوم و تکنولوژی بذر ایران
۲۲ و ۲۳ آبان ۱۳۸۷ - گرگان

تأثیر اندازه بذر بر جوانه‌زنی و رشد گیاهچه گندم (*Triticum aestivum* L.) تحت تنش شوری

معصومه صالحی^۱ و محمد خواجه حسینی^۲

^۱ دانشجوی دکتری زراعت فیزیولوژی گیاهان زراعی دانشگاه فردوسی مشهد،

^۲ استادیار دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد

کد مقاله: ۲۶

چکیده

جوانه‌زنی و رشد گیاهچه گندم (*Triticum aestivum* L.) رقم کاسکوژن با سه اندازه بذر (ریز، متوسط تیمار نشده، متوسط تیمار شده با قارچ کش و درشت) به روش روی کاغذ صافی در دامنه شوری ۳۲/۲، ۵۸/۹، ۹۸/۹ و ۱۶۱/۱ میلی مول NaCl مورد بررسی قرار گرفت. برای بررسی میزان بازیافت بعد از ۸ روز بذور جوانه نزده به آب مقطر منتقل شدند. به منظور آزمون رشد گیاهچه بذور جوانه زده شده در آب مقطر به محلول‌های شور منتقل شده و روزانه طول گیاهچه‌ها اندازه‌گیری شد. جوانه‌زنی نهایی و میانگین زمان جوانه‌زنی تا شوری ۴۲۱/۱ میلی‌مول تحت تأثیر تنش شوری قرار نگرift بذور درشت وزن خشک و طول گیاهچه بیشتری داشتند اما این برتری در سطوح بالای شوری کاهش یافت. سرعت رشد گیاهچه بذور متوسط بیشتر از سایر بذور بود. در مرحله جوانه‌زنی نسبت به مرحله رشد گیاهچه مقاومت بذور گندم به تنش شوری بیشتر است. بذور درشت در دوره بازیافت جوانه‌زنی بیشتری داشتند در واقع اثر سمیت نمک در بذور درشت و متوسط کمتر از بذور ریز است. همچنین تیمار بذور با قارچ‌کش نیز موجب کاهش درصد جوانه‌زنی در شوری بالا و کاهش رشد گیاهچه تحت شرایط بدون تنش گردید. نتایج این آزمایش نشان داد که تحت شرایط بدون تنش و یا تنش متوسط بذور درشت گیاهچه‌های قوی‌تر تولید می‌کنند اما در سطوح بالای تنش شوری اختلاف معنی‌داری بین رشد گیاهچه و درصد بازیافت بذور درشت و متوسط وجود ندارد و همچنین جوانه‌زنی بذور متوسط در شوری‌های بالا بیشتر از بذور درشت می‌باشد در نتیجه در شوری بالا بذور متوسط توصیه می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: جوانه‌زنی، شوری، اندازه بذر، رشد گیاهچه، گندم